

Dagelijkse update Irak

16 april 2003

Politiek

- **Iraakse oppositie, bijeenkomst Nassiriya:** eerste bijeenkomst van Iraakse oppositie (zowel lokale groeperingen als groepen uit de oppositie in ballingschap) in Nassiriya heeft geleid tot een 13 punten tellend document waarin o.a. gepleit wordt voor een democratische Irak binnen de huidige grenzen en respect voor de verschillende bevolkingsgroepen. Aantal groeperingen (waaronder al Hakim's SCIRI) hebben uit protest tegen de VS-betrokkenheid niet aan de bijeenkomst deelgenomen (BBC).
- **Irak, Nassiriya, demonstratie Shi'ieten:** ca. 2.000 Shi'ieten hebben in de straten van Nassiriya, gedemonstreerd tegen het feit dat hun stem tijdens de bijeenkomst van oppositiepartijen niet wordt gehoord (BBC).
- **Frankrijk, VS:** President Chirac heeft op 15 april telefonisch gesproken met President Bush over Irak, Syrië en het MOVP (Road Map). Chirac heeft aangegeven dat Frankrijk op een pragmatische wijze wil bijdragen aan de wederopbouw van Irak. Beide leiders waren het eens over het feit dat Syrië geen Iraakse leiders dient toe te laten. Woordvoerder Witte Huis karakteriseerde het gesprek als "business like" en gaf aan dat grote meningsverschillen uit het verleden de VS niet zouden weerhouden samen te werken met een "ally like France" (Witte Huis).
- **VK, Duitsland:** MP Blair en BK Schröder hebben in Duitsland over de toekomst van Irak gesproken en hebben benadrukt dat Britse en Duitse visies op wederopbouw en hulpverlening in Irak overeen komen (BBC)
- **VK, Straw:** MinBZ Straw heeft EU landen opgeroepen tot eenheid in VR om te vermijden dat VN opnieuw geen of slechts een ondergeschikte rol krijgt in post-conflict Irak. Tijdens de ER zal VK inzetten op deze lijn (BBC).
- **VN:** Legal Office VN-secretariaat onderstreept het belang van de politieke legitimiteit van de IIA, bij voorkeur vast te leggen met een VNVR-resolutie, en gaf aan dat SGVN voor VN-rol op niet-humanitair gebied wacht op besluitvorming in VNVR. (PV NY)
- **GCC, Irak, Syrië:** de 6 GCC landen hebben aangegeven dat overgangsregering in Irak met spoed dient te worden aangesteld. Ook hebben zij VS gevraagd dreigende taal tegen Syrië stop te zetten (BBC).
- **Saudi-Arabië:** bestuur over Irak is een zaak van en voor de Irakezen. KSA wenst geen politieke rol te spelen in post-Saddam Irak, maar zal niet aan de zijlijn staan waar het gaat om humanitaire hulpverlening. Het KSA lijkt actieve diplomatie te gaan bedrijven m.b.t. de post Irak-crisis situatie.
- **VS, Syrië, Powell:** VS heeft geen plannen voor militair ingrijpen in Syrië of andere landen. Irak was uniek geval. Syrië moet begrijpen dat 'er een nieuwe omgeving is in de regio niet de val van Saddam', en dat 'er betere keuzes te maken zijn dan Syrië de afgelopen jaren heeft gemaakt'.

- **Irak, arrestatie terrorist:** VS hebben Abu Abbas - leider van de Palestijnse groep (facie van Palestine Liberation Front) die de kaping van Achille Lauro in 1985 uitvoerde – in Bagdad gearresteerd (BBC).

Militair

- **NAVO, rol NAVO in Irak:** nog geen overeenstemming in NAR over mogelijke rol van de NAVO in Irak, mede omdat nog onduidelijk is wat de rol van de VN zal zijn en welke rol de coalitie-partners zelf willen spelen. (PV NAVO).
- **NAVO, Patriots in Turkije:** In een brief aan SG NAVO heeft de Turkse PV NAVO laten weten dat de dreiging vanuit Irak thans een 'all time low' heeft bereikt. Dit betekent dat de operatie 'Display Deterrence' beëindigd kan worden. DPC heeft inmiddels ingestemd met beëindiging van de NAVO-operatie Display Deterrence ter bescherming van Turkije tegen mogelijke aanvallen uit Irak (PV NAVO)

Humanitair

- **Humanitaire situatie: Bagdad:** Enige verbetering in veiligheidssituatie maar problemen nog zeker niet opgelost. Brandstoftekort waardoor vervoer inwoners moeilijk is. ICRC technici repareren waterinstallaties. Basra Konvooi aangekomen met hulpgoederen voor reparaties aan watervoorzieningen; geen urgente voedselbehoefte, wel veel problemen met waterdistributie en ontbreken elektriciteit (ICRC)
- **Humanitaire situatie, VS-appreciatie:** administratie gematigd positief over humanitaire situatie in Irak. Spanningen tussen USAID en Pentagon op terrein humanitaire hulpverlening blijven bestaan. OCHA zou een grote rol in Irak kunnen en moeten spelen. Administratie van mening dat kritiek van VS-NGO's onterecht is: zij worden nauw bij coördinatie hulpverlening betrokken (HMA Washington).
- **WFP versnelt toevoer van voedsel via Noord-Irak.** Deze week reeds 22.000 mt voedsel. Turkse corridor enige volledig werkzame route voor voedselhulp naar Irak. WFP zal additionele humanitaire corridors openen vanuit buurlanden. Doel is om 1,6 miljoen mt voedselhulp in de komende 6 maanden te leveren. Door voedsel regionaal in te kopen vergroot WFP haar efficiëntie en effectiviteit (VN, IRIN)
- **Irak, ontmijning:** Irakese Rode halve maan begonnen met bewustzijns campagne van bevolking op het gebied van onontpofte munitie en anti-personeelsmijnen. (ICRC)
- **WFP, NL-experts:** WFP heeft de Netherlands Association of Flourmills (NVM) benaderd met vraag om experts gebied van vermaling voor operatie in Irak. (PV Rome)
- **Irak, wederopbouw:** NL (EZ) trekt 3 miljoen euro uit voor wederopbouwprojecten in Irak. Op korte termijn zullen concrete projecten worden geformuleerd waarbij met steun

van de Nederlandse overheid expertise van Nederlandse bedrijven kan worden geleverd voor wederopbouwprojecten. Deze publiek-private samenwerkingsprojecten kan later uitmonden in grotere projecten en activiteiten, die vervolgens door internationale fondsen als de Verenigde Naties of de Wereldbank, worden opgepakt. De projecten zullen worden geconcentreerd in sectoren waarin Nederland sterk is, zoals watermanagement, sanitatie en infrastructuur waaronder havenontwikkeling.